

Dřeviny

Smrčiny a subalpínské

křoviny

Pozn.: Do smrčin a subalpínských křovin v přírodě zasahují i dřeviny nižších poloh, uvedené v dalších souborech. V tomto souboru jsou uvedeny dřeviny, které ve smrčinách a subalpínských křovinách mají těžiště výskytu. Samozřejmě i tyto druhy zasahují do nižších stupňů. Ve Zlatníkově pojetí jde o 7. a 8. vegetační stupeň.

Tento i ostatní soubory v této složce jsou pomůc-kou pro studenty předmětu **Ekologie a ŽP.**

⇒ Sestavil: RNDr. Martin Culek, Ph.D.,
Geografický ústav MU

⇒ Použitá literatura:

KREMER P. Bruno et al. (1995): Stromy. Z německého originálu Bäume z r. 1984. Knižní klub ve spolupráci s Ikar Praha. Praha.

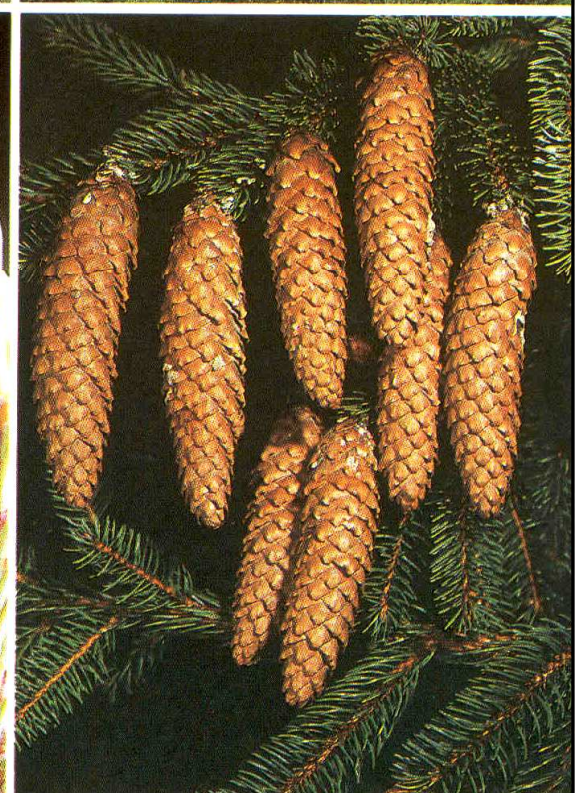
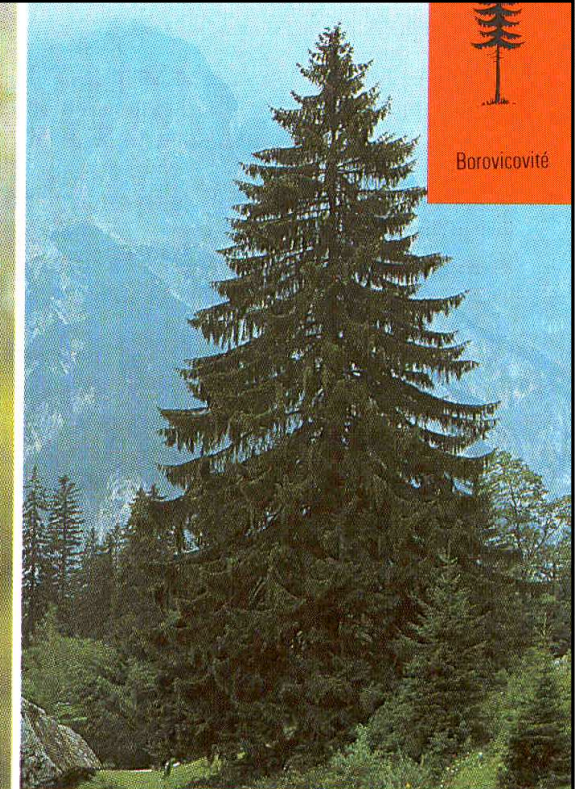
CHYTRÝ M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

ÚRADNÍČEK L., MADĚRA P. et al. (2001): Dřeviny České republiky. Matice lesnická, s.r.o., Písek.

Smrk ztepilý

Picea abies

- ⇒ Výška 30 - 50 (70) m – nejvyšší strom Evropy. Jehlice všestranné, šišky padají na zem, kůra šedo-červeno-hnědá.
- ⇒ Mělké kořeny, nesnáší sucho, teplo, živné půdy, imise.
- ⇒ Smrčiny – původně na podmáčených půdách vrchovin a u horní hranice lesa. Dnes nejběžnější pěstovaná dřevina.
- ⇒ Střední Evropa – Sibiř. Ve střední Evropě přirozeně jen v horách.
- ⇒ (4)5-7 A-B-C 2-6

Modřín opadavý

Larix decidua

- ⇒ Výška 40 – 50 m, rychlý růst v mládí. Jehlice ve svazečku. Stáří - níčí řídké větve. Opadavý, před tím žlutý.
- ⇒ Nenáročný na půdu, teplo. Velmi světlomilný, vyžaduje větrné polohy.
- ⇒ Horní hranice lesa v Alpách, Tatrách. V ČR původní jen na sutích ve srážkovém stínu Jeseníků v okolí Bruntálu. Další ekotyp na pískách polských rovin.
- ⇒ 5-8 A-AB,D 1-3

Modřín opadavý – v parku

Larix decidua

Jeřáb ptačí

Sorbus aucuparia

- › Výška 10 - 16 m, kulovitá koruna, nápadné květy i plodenství.
- › Snáší mrazy, sucho, mokro, kyselé půdy. Dospělý nesnáší stín, záplavy, zasolení. R-stratég, rychle v mládí roste, věk max. 100 roků. Dvě variety – nížinná a horská.
- › V ČR hlavně skály, hory.
- › Evropa s výjimkou jižní.
- › 2-8 A-BC 1-3

Růžovité

Růže převislá

Rosa pendulina

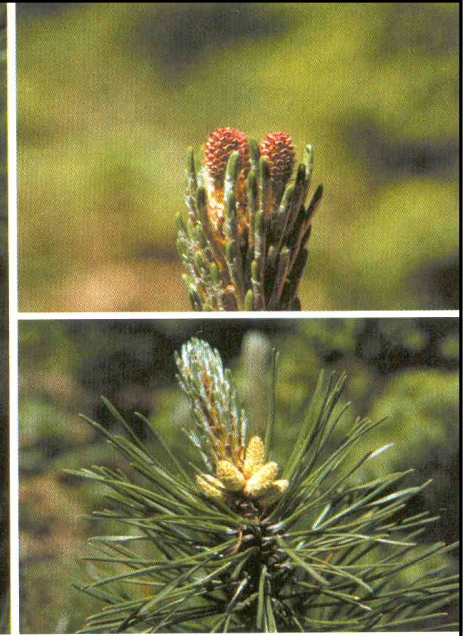
- ⇒ Keř do 2 m výšky, starší větve beztrnné, květy fialové, šípky lahvovité, nící.
- ⇒ Jediná snáší stín, náročná na vlhkost, snáší kyselé, chudé ale humózní půdy, kameny. Klimaticky odolná - jediná naše horská růže.
- ⇒ Úpatí lesnatých svahů u vodních toků, často v inverzích, i v kosodřevině.
- ⇒ Hory střední a jižní Evropy.
- ⇒ 4-8 AB-BC 3-4

Borovice kleč

Pinus mugo

- Keř s poléhavými větvemi, tvoří souvislé porosty. 0,4-3,5 m vysoký. Jehlice dlouhé 3-4 cm. Šišky malé, pravidelné, bez trnů. Kořeny povrchové.
- Snáší nejrůznější půdy, potřebuje chladné klima, snáší imise. Světlomilná, nesnáší velkou vrstvu sněhu.
- Hory střední Evropy, Balkánu, Pyreneje. V 7. v.s. na rašeliništích a sutích
- (7)8 A-D 1-6

Borovice kleč (kosodřevina)

Pinus mugo - **Krkonoše**

Jalovec obecný nízký *Juniperus communis ssp. alpina*

- ➔ Výška do 1 m, poléhavý keřík, jehlice 0,5-1 cm.
Větve kořenují – vznikají souvislé porosty.
- ➔ Nenáročný na půdu, snáší sucho, vápence i rašeliny. Odolný ke klimatickým extrémům. Světломilný !!
- ➔ Keř bývalých alpských pastvin, chráněný !
- ➔ Tundra Euroasie a Severní Ameriky, severu i horská. ČR – Jizerské hory, Krkonoše, Jeseníky.
- ➔ 7-8 AB 2(6)

Vřes obecný

Calluna vulgaris

- ⇒ Výška do 0,5 m, kvete v září ! Lístky cca 2 mm dlouhé, střídavé, vytrvalé.
- ⇒ Snáší sucho a extrémně kyselé půdy. Výrazně světlomilný.
- ⇒ Keřík pastvin - dnes ústup, hojně v subalpinském stupni.
- ⇒ Evropa bez Středomoří a stepí, v ČR hlavně hory.
- ⇒ 1-9 A-AB 0-2

Borůvka černá

Vaccinium myrtillus

- ➔ Keříček 0,2-0,6 m vysoký, podzemní výběžky. Listy opadavé, svěže zelené, plod ojněná modročerná bobule.
- ➔ Vyžaduje kyselé chudé půdy, nesnáší suché půdy a silný vítr.
- ➔ Hlavně přirozené smrčiny a alpské hole, prosvětlené vlhčí bory a doubravy.
- ➔ Evropa s výjimkou Středomoří, severní Asie k řece Leně, Kavkaz.
- ➔ (2)3-9 A 3-4,6.

Brusinka obecná

Vaccinium vitis-idaea

- › Vždyzelený keříček do 30 cm výšky, listy 1-2 cm, celokrajné, tuhé, podvinuté; líc tmavozelený, rub světlezelený, hnědě tečkovaný. Červené jedlé bobule na podzim.
- › Vyhledává extrémně kyselé půdy (indikátor!), sušší, snáší polostín i světlo.
- › Světlé listnaté i jehličnaté lesy, suchá rašeliniště, i porosty nad horní hranicí lesa - čím výše, tím je hojnější.
- › Skotsko, Pyreneje, Kavkaz, stř. a sev. Evropa, sev. Asie a Kanada.
- › (2)3-8(9) A 2

